

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 19 februari 1901, kl. 1 e. m.

*Betänkande, i anledning af väckt motion angående förändring i
tulltaxans uppställning.*

(1:a A.)

Inom Första Kammaren har af herr *A. G. G. Törner* väckts en motion, n:o 11, uti hvilken anføres följande:

»Enligt grundlagen tillkommer det Riksdagen allena att besluta öfver tullbevillningen och att således ensam bestämma de tullsatser, som åsättas från utlandet införda varor. Detta förutsätter naturligtvis, att de tullsatser, som af Riksdagen åsättas, äfven i verkligheten skola utan någon som helst ändring utgå, och att de detaljföreskrifter beträffande förtullningssätt m. m., som af Kongl. Maj:t utfärdas, icke leda till vare sig någon höjning eller sänkning i de af Riksdagen stadgade belopp.

Då Kongl. Maj:t emellertid, till underlättande af tulltrafiken, bestämt, att en del varor kunna förtullas brutto med vissa procentafdrag för taran, olika för olika varor, så har, efter hvad erfarenheten visat, genom en sådan bestämmelse ändring i realiteten i åtskilliga fall egt rum, hvarförutom en del varor derigenom undandrages en undersökning, som varit afsedd vid tullsatsernas bestämmande.

Behörig och erforderlig rättelse härutinnan vinnes, om vår tulltaxa, i likhet med flera utländska, angäfve vid de särskilda artiklarne, hvilka af dem som kunna förtullas brutto, och huru stor taraprocent som för hvarje särskild artikel eller olika slag af dem beräknas.»

Herr Törner föreslår därför, att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Konungen anhålla, att Kongl. Maj:t ville till Riksdagen aflåta förslag, i syfte att en liknande uppställning af den svenska tulltaxan verkställes.

Bih. till Riksd. Prot. 1901. 5 Saml. 1 Afd. 5 Häft. (N:o 6)

De tullsatser, som af Riksdagen beslutas att utgå efter vigt, äro i allmänhet beräknade i förhållande till de införda varornas nettovigt. Vissa slag af dessa varor äro dock af den beskaffenhet, att större besvär eller svårighet kan möta att vid vägning skilja dem från det kärlet eller omslag, hvori de förvaras. I fråga om sådana varor bestämmes af Kongl. Maj:t genom en s. k. taratariff, att bruttovigten skall läggas till grund för beräkning af tullafgiften samt att från nämnda vigt må afräknas viss procent för taran, hvilken procent bestämmes genom att, efter bruttovägning af flere kolly af samma slag och likartadt innehåll men af olika storlek samt vägning af emballagen, beräkna procenten för hvarje kolly, hvarefter en generel taraprocent efter medelprocenten fastställles. Att genom ett sådant tillvägagående icke i hvarje fall ett fullt riktigt resultat kan ernås, är tydligt, i det att tullafgiften, då kärlet eller omslaget är tyngre än tariffen angifver, blifver högre och i motsatt fall lägre än hvad Riksdagen åsyftat. Det är således möjligt, att genom en af Kongl. Maj:t utfärdad taratariff af Riksdagen beslutade tullsatser kunna faktiskt ökas eller minskas och en inskränkning på sådant sätt ega rum i den enligt 57 och 60 §§ regeringsformen Riksdagen ensam tillkommande rätten att besluta om tullafgifternas storlek. Enligt hvad inom utskottet blifvit upplyst saknas ej heller exempel på att på grund af bestämmelserna i taratariffen debiterade tullafgifter ej oväsentligt skilt sig från det belopp, som enligt Riksdagens beslut bort utgå.

Enär genom det förfaringssätt, som hittills användts för bestämmande af hvilka varor skola förtullas efter bruttovigt och huru stort taraafdrag dervid må beviljas, möjlighet sålunda förefinnes, att Riksdagens beslut genom en Kongl. Maj:ts åtgärd varder tillämpadt på sådant sätt, att en faktisk förändring af beslutet eger rum, kan Riksdagen, då uppmärksamheten härå blifvit fäst, enligt utskottets åsigt icke underlåta att förbehålla sig sin grundlagsenliga rätt oinskränkt. För vinnande af detta ändamål måste Riksdagen i hvarje fall bestämma, huruvida varans bruttovigt skall läggas till grund för beräkningen af tullafgiften, samt, om så skall ske, tillika bestämma, huru stort afdrag för tara må beviljas; och då i åtskilliga främmande länders tulltaxor och senast i Norges införts bestämmelser i detta hänseende, synes det samma äfven kunna ega rum i Sverige.

Om än de af utskottet nu anförda skäl äro af formel art, så äro de dock med hänsyn till grundlagens bud af den betydelse, att de måste anses afgörande för frågan. Utskottet kunde därför ega

anledning att icke vidröra frågans materiella sida, men utskottet vill dock icke underlåta att påpeka, att, om Riksdagen tager i sin hand att besluta om taratariffen, detta är till fördel äfven ur praktisk synpunkt. Inom Riksdagen finnas nemligen representanter för handeln och näringsarna; och tydligt är, att sedan Kongl. Maj:t uppgjort förslag, förberedt genom de organ Kongl. Maj:t eger till sitt förfogande, än större trygghet för ett riktigt resultat vinnes, om förslaget underkastas ytterligare granskning af Riksdagen, hvarigenom den sakkunskap, som inom Riksdagen förefinnes, men som icke varit för vederbörande statsmyndigheter tillgänglig, kan tillgodogöras. Intresset för denna för ett stort antal näringar viktiga fråga kommer ock helt visst att ökas och vidmagthållas vida mer, derest den varder föremål för handläggning af Riksdagen; och det kommer i sådan händelse att falla sig lättare för näringsarnas representanter att framlägga förslag till de ändringar, som de på grund af sin erfarenhet och sakkunskap finna vara behöfliga.

Huruvida, såsom motionären förutsätter, en förändrad uppställning af tulltaxan för sakens genomförande erfordras eller om, såsom hittills, taran bör bestämmas i särskildt utfärdad tariff, kan vara föremål för olika meningar, men utskottet håller före, att saken lämpligast ordnas derigenom, att en taratariff fogas såsom bilaga till tulltaxan. I följd häraf får utskottet i anledning af den i ämnet väckta motionen hemställa,

att Riksdagen måtte — med uttalande af sin åsigt, att det tillkommer Riksdagen såväl att afgöra hvilka varor må med medgifvande af visst taraafdrag förtullas brutto samt den taraprocent, som dervid må beräknas, som ock att besluta de föreskrifter i öfrigt, som kunna vara erforderliga. — i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville för Riksdagen framlägga förslag till taratariff antingen såsom en bilaga till tulltaxan eller ock på annat sätt, som må anses lämpligare.

Stockholm den 18 februari 1901.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.